

Motion till riksdagen 2013/14:C365

av Marie Nordén (S)

Överförmyndarinstitutet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om överförmyndarinstitutet.

Motivering

En överförmyndare eller en överförmyndarnämnd ska finnas i varje svensk kommun. Den ska utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män som har till uppgift att föra talan och tillvarata intressen för en person som inte själv av olika anledningar kan göra det.

Överförmyndarinstitutet går tillbaka i tiden till 1734 års lag, när man för första gången beslutade om regler för hur egendom för framtiden och för familjens väl skulle förvaltas. Lagstiftningen inom området har lappats och lagats vid flera tillfällen sedan dess och bygger idag till stora delar fortfarande på 1924 års förmynderskapslag. Lagstiftningen är inkonsekvent och dåligt anpassad till dagens samhälle, eftersom dess utgångspunkt är skydd av egendom, medan man idag har behov av att skydda människors rättigheter.

Överförmyndarinstitutet står inför stora utmaningar, inte minst på grund av att antalet äldre i befolkningen ökar. Ansvarsområdet utvidgas med ställföreträdare inom hälso- och sjukvårdsområdet för personer som inte är förmögna att fatta beslut själva. Det finns också behov av samarbete i större organisationer för att lösa uppgiften och för att säkerställa kvalitet i verksamheten. Samtidigt är det allt svårare för kommuner att få människor att arbeta ideellt med ett så krävande uppdrag. Dessutom har både Riksrevisionen och JO upprepat gånger riktat allvarlig kritik mot brister i verksamheten.

Allt detta talar för att det behövs en översyn över hela området och att staten tar ett större ansvar för överförmyndarverksamheten, så som man har gjort i våra nordiska grannländer. I Finland skedde det för ett tiotal år sedan, i Norge under innevarande år och också i Danmark har liknande förändringar

Fel! Okänt namn på

genomförts. Det är angeläget att det skapas en lagstiftning och organisation för överförmyndarinstitutet som är anpassat för dagens samhälle.

Stockholm den 27 september 2013

Marie Nordén (S)